

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — " —
četrt " 6 " 50 " —
mesec " 2 " 20 "

V upravnishču prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — " —
četrt " 5 " 50 " —
mesec " 1 " 70 "

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inzerate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 8.

V Ljubljani, četrtek 11. januarja 1900.

Letnik XXVIII.

Antikviran način polemike.

Kedor je prečital besede škofa Antona Bonaventure o namenu in pomenu šole in vzgoje, namenjene vzlasti slovenskim učiteljem, ve, da je škof povedal in obrazložil le to, kar so avstrijski škofje v posebnih predlogih izrazili kot svoje zahteve v gosposki zbornici. Škof, ki bi drugače govoril, pisal ali delal, bi se izneveril svoji apostolski nalogi.

Škof priznava dobre strani sedanjega šolskega zakona, obsoja pa tudi slabe strani. V praktičnem pogledu pa je zato, da vladaj tudi v sedanjih razmerah prijazen »modus vivendi« meji duhovni in učitelji, ki so navezani na skupno delo.

To iz lista škofovega posname, kedor ga presoja objektivno.

»Narod« seveda sodi drugače. Pred vsem on skriva pred svojimi čitatelji škofove besede, dobro vedo, da bi potem tudi pred svojimi čitatelji ne mogel prevračati takih kozolcev kakor sedaj, ko jim je po svoje naslikal neko strašno škofovega lista.

Bravcem svojim je »Narod« prikriš škofov list, potem seveda lahko piše o škofu, da je »kar loputnil na dan s svojimi antikviranimi nazori in še toliko se ni potrudil, da bi jih bil kako omilil in zaokrožil, kakor bi bil to gotovo storil prekanjeni kardinal Missia, če bi bil izdal jednako pismo«.

Čitatelji »Narodovi« seveda ne vedo, da škof v tem listu piše: »Pa tudi gg. duhovni naj radi priznajo, kar je tudi v novi šoli res dobrega, naj sočutno spremljajo dobro prizadevanje učiteljev, naj jim pomagajo in jim prijazni bodo tudi tedaj, ko bi kak učitelj kaj pogršel ali morda poln krivih idej preziral duhovna in bi mu mrzila odvisnost od cerkve; naj gg. duhovni kar mogoče potrpe in dolžnosti svoje mirno in točno spolnujejo.« Tega »Narod« kajpada ne sme povedati svojim bralcem, ker sicer bi ne mogel pisati proti škofu, da se še toliko ni potrudil, da bi bil svoje nazore o šoli omilil in zaokrožil, ker bi potem ne smel tako prostaško učiteljev hujskati proti cerkvi.

»Narodovi« bralci ne smejo vedeti, kako pohvalno škof piše o novi šoli: »Drago nam je, da je v zadnjih letih šola v marsičem lepo napredovala, posebno v učni metodi;

drago nam je, da more nova šola napredek posebno v mehaniki in tehniki zase uporabiti, in si toliko izvrstnih učil pripraviti, da se otrokom poduk res olajšava in razumljivo razvija; drago nam je, da se tudi učitelji skrbneje za prevzvišeni svoj poklic pripravljajo, in prav želimo jim ne le dostojnega ugleda, ampak tudi sredstev, da morejo brez skrbi za vsakdanji kruh le poklicu svojemu živeti; drago nam je, ako se učitelji združujejo in združeni pospešujejo vse, kar zadeva vzvišeni njihov stan«.

Vsega tega »Narodovi« čitatelji ne smejo vedeti, ker sicer bi jim »Slovenski Narod« ne mogel pisati takole: »Hands off od šole! To je naša parola, to je naš odgovor na nameravani atentat na novo šolo;« potem bi »Narod« ne mogel govoriti o »duhamornih naklepih«, katere baje škof kuje s svojo armado zoper šolo. Nekaj pa vendar »Narod« citira in sicer dvoje točk iz konkordatnih določil o šoli. Da pa je kontrastni efekt tem večji, »Narod« ne pove, da so to določila iz konkordatne šole.

Po vsem tem pride »Narod« do sklepa: »Ali treba še kaj reči? Škof hoče imeti šolo za-se, čisto zase. Država naj stoji na strani in naj plačuje, vse drugo pa opravi cerkev, ki ima, kakor se sanja škofu Jegliču, naravno pravico zato.«

Čudno pozabljeni so gospodje pri »Narodu«. Dr. Tavčar je pred par leti v deželni zboru izrazil misel, da dežela krvavi vsled troškov za šolo, sedaj pa »Narod« piše, da država plačuje te troške, dasi je znano, da bremena za ljudsko šolstvo morajo po krivici nositi posamezne dežele.

Tudi ta članek priča, da povsod in vselej postopa »Narod« tako, kakor mu kaže, ne meneč se, ali se njegovo pisanje sklada z resnico ali ne, toda pri njem seveda namen ne posvečuje sredstev, Bog ne daj, to velja le za tiste preklicane jezuite!

Omenili smo teh stvari, da se vidi, kako »Narod« meče ljudem pesek v oči, kako v tem slučaju učiteljsko hujsko proti cerkvi in škofu brez vsakega stvarnega razloga; omenili pa tudi v pojasnilu učiteljem, ki lahko vidijo, da jih hoče »Narod« zlorabljati le v svoje strankarske politične namene.

V vredniški pisarni »Narodovi« je lahko pisati hujskajoče članke, lahko ščuvati učitelje zoper duhovne, toda živeti v takih razdraženih razmerah je težko in še težje za duhovne in učitelje uspešno delovati v šoli.

Učitelj in duhoven sta vzlasti po deželi hočeš ali nočeš navezana drug na drugega po šoli in po svojem socialnem stališču. Skupno njih delo lahko veliko koristi i v šoli i v občini, razpor mej njimi pa v obojem oziru lahko še več škodi.

Zaradi tega moramo le hvaležni biti škofu, da je odkrito spregovoril o tej prevažni zadevi, da je točno označil stališče, katero zastopajmo katoličani glede šole, ter da je v skrbnih očetovskih besedah opozoril duhovne in učitelje, naj si z mejebojno prizanesljivostjo lajšajo težaven poklic in množijo vspehe pri vzgoji mladine. To je bil namen škofovemu listu in mi se nadajamo, da vkljub tako nepoštenemu nasprotovanju od strani »Naroda« list pri vseh dobromislečih doseže svoj namen.

Opozicijsko poročilo hrvatske regnikolarne deputacije.

Iz Zagreba, 2. jan.

Regnikolarne deputacije opozicijski član dr. Frank ni pristal na poročilo večine, nego je sestavil svoje separatno poročilo ter ga te dni razglasil po časopisih. Mora se priznati, da si je dal dr. Frank mnogo truda, dokler je zbral toliko podatkov za ta svoj spis, s katerim je temeljito dokazal s številkami iz uradnih zapiskov vse krivice, ki jih Hrvatska trpi od početka nagodbe do dandanes vsled sklenjene finančne nagodbe z Ogersko. Trdi se, da je na poročilo večine hrvatske regnikolarne deputacije marsikaj uplivalo delovanje hrvatske opozicije, ali iz poročila dr. Franka pa še le moremo natanko presoditi, kaj vse je večina izpustila iz svojega spisa, ki ga je predložila ogerske regnikolarne deputaciji. Dr. Frank se bori v svojem spisu odločno za samostalnost hrvatskih financ, ker je prepričan, da se more to gmotno vprašanje za Hrvatsko le na ta način povoljno rešiti, dočim je vse drugo, kar počne večina, le krparija, ki vodi sled-

njič do gotovega poloma. Da to dokaže, razjasnjuje dr. Frank krivičnost in škodljivost današnjega finančnega odnosa za Hrvatsko, ter dokazuje z nepobitnimi številkami da je Hrvatska sposobna s svojimi dohodki zadovoljavati svojim potrebam in tudi vsem zajedniškim zahtevam brez vsakega deficita. Kako škodljiv je današnji finančni odnos Hrvatske nasproti Ogerske, dokazuje dr. Frank po uradnih podatkih, da se davčna moč Hrvatska ni v zadnjih tridesetih letih, tedaj od nagodbe niti najmanje povzdignila, marveč je nazadovala, premda se je teritorij Hrvatske znatno povečal vsled zedinjenja Krajine. In kako žalostni so ti nasledki za prebivalstvo!

Zdravstveno stanje naroda je na Hrvatskem nazadovalo vsled slabe hrane, kar se opazuje posebno pri vojaških naborih. Nekdaj je bil vsak hrvatski mladenič vojak, zdaj jih že komaj dosta sposobnih najdemo. Zemljišča so se v teh tridesetih letih grozno zadolžila — od 34 mil. gld. na 142 mil. gld. a kar je še huje, se za zboljšanje zemljišč v tem času ni nič zgodilo. Naravna je stvar, da se je dr. Frank dotaknil tudi državnega dolga, ki je tako največ kriv takozvanega deficita Hrvatske. Tukaj je poslanec dokazal s številkami po uradnih spisih, da ima Ogerska čisto krivo, ko Hrvatskej oponaša deficit. Dočim se je v Avstriji in na Ogerskem letni deficit zmanjševal od leta do leta, čim so bili večji dohodki, se godi na Hrvatskem ravno narobe. Čisti dohodki Hrvatske so narasli od l. 1869. do 1894. od 8½ mil. kr. na 38½ mil. kr., a deficit pa je pri vsem tem le večji. Iz tega se vidi najbolje, da je ključ, po katerem zaračunavajo Mažari prinese Hrvatske za zajedniške zadeve, brez vsakega dvoma kriv. In vendar vkljub temu Mažari nočejo priznati krivice, ki se godi Hrvatom že toliko let.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. januarja.

S sestavo novega ministertva ima pl. Körber take težave, da bo morda poprej odrekel se tej nalogi, predno bo mogel pokazati količjak vspeha. Kakor smo že več-

LISTEK.

Šest dni v Italiji.

Spisal Martinkov.

(Dalje.)

Prenovljen na telesu in na duhu vstanem drugi dan; zbudil me je ropot vóz, katere so peljali okoličani videmški v mesto. Komaj sem se dobro ogrel na laških tleh, zginila sta dolgečas in otožnost iz mojega srca in lahkih petá ubereh pot pod nogo na razgled po mestu. Bilo je prijazno pomladno jutro. Glavna cesta, ki pelje s kolodvora v mesto, je precej prostorna. V mesto vodijo velika vrata, oziroma zidan slavalok, ostanek nekdanjega mestnega zidu. Blizu teh vrat stoji v mestu stara, lepa, a precej zapuščena nekdanja karmeliška, a sedaj župna cerkev. Hiše in vsa poslopja so videti prav prijazne. Sploh kaže Videm precej domače lice; povsodi se kažejo ostanki nekdanjega avstrijskega gospodstva. V obližju stolne cerkve stopim v neko kavarno. Tukaj in drugodi po Laskem imajo navado h kavi ponujati raznega peciva in sladkarij, ne samo

kruha, kakor je pri nas navada. No, ni napadna navada to, pa tudi ne predraga. Da se ne opusti stara navada, vzamem pri zajutruku v roko tudi časnik. Takrat se je pripravljalo vse na vojsko Turčije z Grško. V tem šaljivem časniku je bila narisana diplomacija v podobi starke, ki daje zadnje krepilo in zdravilo na smrt bolnemu Turku. Rusija v podobi črnega mačka trga polumeseč, iz zabojev pa lezejo oboroženi Krečani, Macedonci, Tesalci in Epirci. V koliko se je to uresničilo, vemo danes vsi, zlasti pa Turčija. Še nekatere druge bolj lokalne časniške pogledam malo po vrhu, saj razumel itak nisem dosti, kar je bilo notri, potem pa grem dalje po mestu. Od daleč zagledam že interesantno poslopje z lepimi arkadami, misleč, to mora biti mestna hiša, in nisem se motil. Prav lepa hiša je to. Pod arkadami so, kakor pri nas na javnih poslopih, nalepljeni razni razglasi. Mej drugimi berem tudi: Pubblicazione di matrimonio. Štirje pari so tako srečni, da jih magistrat oklicuje za zakon že v drugiš. Da mora tudi Italija imeti peto kolo ali civilni zakon, je umevno samo po sebi. Dasiravno stoji me-

sto Videm v ravnini, ima vendar v svoji sredi mali griček, s katerega je prelep razgled po vsem mestu in okolici daleč tje čez avstrijsko mejo na Goriško, malo da ne do naših gorâ. Proti jugu in zapadu razprostira se nepregledna rodovitna ravan do morja. Proti severu pa se mogočno vzdigujejo do neba laške Tirole. Človeku se širi nekam srce pri takem pogledu in duh mu uide v one čase, ko je še todi gospodarila Avstrija, in sedaj: tempi passati! — Tako gre kos za kosom — perche? —! — Vrh tega grička je precej velik grad iz l. 1829 in pa mala cerkev z jako lepim zvonikom. Tacih zvonikov je videti več todi okoli. Vsi so lepo razdaljeni z arhitektonskimi členi v nadstropja. Ploskve in stene jim oživljajo razne lisene, slepe arkade itd., prav tako, kakor pri nas zvonika pri stolnici ali pa pri sv. Petru in drugodi. Kolikor bolj človek ogleduje s tega kraja mesto, bolj se mu zdi Ljubljani podobno, in to ne le samo po legi, ampak tudi po velikosti, ker ne šteje mnogo več nego 30.000 prebivalcev.

Še imam mnogo si ogledati, toraj le hitro, če tudi nerad in težko, s tega prijaz-

nega hribca v mesto. Mogočen je, pa tudi znamenit »il duomo« — stolna cerkev, ki ima tri ladije, katerih stene in oboki so polni lepih fresk. Znamenite so tudi kupole v tej cerkvi, ker nimajo običajnih »svetilnic« na vrhu, ampak so tako na vrhu prezidane, da so okna, ki razsvetljujejo kupole, skrita. Dasiravno je cerkev zidana v renesanskem slogu, zidan je zvonik v gotskem in je mnogo starejši nego cerkev. Gledé onečasčenja svetih prostorov pa Lahi menda niso posebno tankovestni, vsaj toliko se kaže tukaj, ker imajo ta zvonik tudi za shrambo gasilnega orodja.

Pri obhodu po mestu me je zanimalo poslopje z napisom: »Istituto tecnico« s tamošnjim spomenikom Garibaldija, ki ima goli meč pod pazduho, spodaj pod njim pa stoji vojak s trombo v roki in strtihi vratih. Na-me ta spomenik ni napravil takega utisa, kakor pa oni v Rimu na nekega kranjskega romarja pred nekaj leti, ki je, misleč, da je to kak velik svetnik, vzel ponižno klobuk z glave, potem se pa še tako globoko priklonil, da so mu zadaj irhaste hlače počile po šivu in da je prav radi te velike pijetete

raj naglašali, ni mož razun Poljakov pridobil še prav nobene stranke in še celo sekcijski načelniki sami si pomišljajo, ali bi se odzvali Körberjevemu povabilu ali ne. Da, tako daleč je že prišlo, da se pl. Körber nič več ne imenuje bodoči mož, in da je mesto njega prikazal se na površju baron Gautsch, proti kateremu Nemci ne bodo imeli preveč ugovorov. Poleg tega se v novejši dobi sporoča, da se na merodajnem mestu želi precej levičarske, ali recimo raje liberalne vlade, ki bi pomirila nekoliko razburjene duhove na levi. Na desnico se itak ni treba posebno ozirati, ker o tej je znano, da je državo ohranjajoča stranka. Seveda se tudi v desnici prav lahko spremene razmere, kakor so ravno zadnji dnevi pokazali, in potem bi se ta račun ne obnesel posebno dobro.

Katoliška ljudska stranka in narodnostno vprašanje. Shod katoliškega političnega društva za Solnograško minule nedelje je pokazal, kako sodi večina nemške katoliške ljudske stranke o rešitvi narodnostnega vprašanja. Vsprejeta je bila namreč soglasno naslednja resolucija: Shod izraža najživahnejše obžalovanje nad nevspehom pravnih poskusov in zvrča vso krivdo za to na levičarske poslance, ki so, mesto bi pričeli pravna pogajanja, prisilili Claryjevo ministertvo, da je brezpogojno preklicalo jezikovne naredbe. Shod z največjo odločnostjo zahteva, da se narodnostno vprašanje čim prej in na podlagi popolne enakopravnosti reši.

Germanizacijski zaklad pruske vlade se pomnoži zopet za ogromno svoto 180.000 mark. Ta fond, za katerega zahteva pruska vlada vsako leto velikansko povišanje, se oficijelno imenuje zaklad za pospeševanje in utrjevanje nemštva v pokrajinah Poznanjsko, Zahodno Prusko, Oppeln in Šlezvig-Holstein. S tem denarjem, kakor znano, pruski germanizacijski aparat nakupuje, pogostokrat tudi s silo, slovansko zemljo in domove ter jih razprodaja mej nemške naselnike, katerih z nizko ceno lahko dovolj privabi v slovanske kraje. Ako pojde tako dalje, bodo slovanska posestva kmalu vsa v nemški lasti in Slovani bodo morali kot ubožci tavati mej nasilnimi Germani, dokler jih nekega lepega dne ne iztirajo iz Nemčije. Ako se tako godi z nemškimi podaniki, se skoro ne smemo čuditi, da se iztirava avstrijske Slované. Potem se pa še trdi, da ima Avstrija s svojim po veliki večini slovanskim prebivalstvom kdove kake koristi od trozveze.

Rusija in Anglija. Najnovejša mobilizacija ruskih čet „za poskušnjo“ preko Afganistana ni povšeči londonskim vladnim krogom in vladna glasila se že pečajo s to zadevo kakor z nekako nečuvnostjo. Tudi ruska vlada je že odgovorila, a ne v kakem večjem svojem glasilu, marveč v provincijalnem listu „Turkestan. Zeitg.“ Tam se naglašja, da je ruska politika vedno lojalna in nikdar ne provzroča neprijetnosti svojemu nasprotniku v lastno korist. Vsi dosedanj koraki ruske vlade so se izvršili pod pritiskom neizogibnih potreb in ne vsled kakega

moral potem platno prodajati po Rimu in po Laskem, dokler ga niso doma spomnili na to. Kako je bilo moža potem sram, si lahko mislimo.

Iz mnogih posebnosti in zanimivosti v Vidmu ogledam si konečno knezoškofijsko palačo radi velikih umotvorov, katere hrani v sebi. Vondotni kapeli so slike od Palme, starejšega in mlajšega. V sobi spredaj so na zidu al fresco-portreti oglejskih patrijarhov in videmskih škofov, na stropu pa slikarija od Fabrisa Friuliano di Osoppo, ki je znan tudi na Kranjskem po svojih slikah. Zanimive, a precej ocrnele so slikarije od Giovanija da Udine, ki je bil učenec Rafaelov. Zlasti me je pa mikala velika knjižnica, ki hrani velik kos naše do sedaj malo preiskane zgodovine, vsaj je spadal nekdanji večji del naše domovine pod oglejski patrijarhat. Nad stopnjicami je izborno delo: »Padec Lucifrova« od Tiepola. Slikano je tako plastično, da se zdi gledavcu, kakor da bi ravnokar padel Lucifer s stropa na tla. Tiepolo je bil izboren laški slikar in je mnogo delal v Benetkah, pa tudi na Nemškem v Würzburgu in drugodi. Rojen je bil v Benetkah 1693, umrl pa v Madridu leta 1770.

(Dalje prih.)

slučajnega nagiba. Pri vsi simpatiji za hrabre Bure je za Rusijo povsem nepotrebno, pospeševati naravni tir v Osrednji Aziji. Izgovor je seveda razmeram primerno dobro skovan, a ne pove nič drugega, nego faktum, katerega ta vladni list tudi ne taji.

Kriza v Angliji. Dolgo časa si je sedanja angleška vlada skušala ohraniti naklonjenost neke, akoravno tudi umetno vzdrževane večine prebivalstva. Vojni urad razposiljal je v svet kar največ mogoče ugodnih poročil z bojišča, neugodna je skušal ublažiti ter je na ta način poskrbel, da se po zasebnih verodostojnih vesteh vznemirjeno prebivalstvo tudi nadalje vzdrživneki hladnokrvnosti. A nesrečni porazi na južnoafriškem bojišču se množe z vsakim dnem in vlada je kmalu uvidela, da ni več kos svoji nalogi. Nejevolja prebivalstva in onih državnikov, ki so bili že izpočetka proti vojski, narašča neprenehoma. Umevno, da je na tak način stališče sedanje vlade omajano in da se ni čuditi najnovejšim poročilom o navstali krizi v angleškem kabinetu. Na krmilo mora priti, pravijo, zopet liberalna vlada in z njo lord Rosebery, ki ima neki za seboj jednako večino kakor Salisbury.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. januarja.

Shod v Kamniku. V nedeljo, 14. t. m. ob 4. uri popoldne priredi slov. katol. politično društvo za kamniški okraj shod v mestni dvorani v Kamniku, na katerem bo govoril drž. poslanec dr. K r e k o političnem stanju, o gospodarskih razmerah zlasti z ozirom na Kamnik, in med drugim o podaljšanju kamniške železnice, dr. Viljem Schweitzer pa o obrtnem pravu.

Zasebna gimnazija linškega škofa v Urfahr-u je dobila od voditelja za nauk in bogočastje za tri leta (1900, 1901, 1902) za vseh osem razredov pravico javnosti. Letos bodo imeli doma že tudi maturo in zrelostna spričevala bodo tudi imela pravico javnosti. Kdaj bomo pri nas tako daleč? Lahko kmalu, če se goreče zavedamo, kako potreben in koristen je pri nas tak zavod!

S Štajerskega. Da postanemo in ostanemo na lastnih tleh svobodni gospodarji, izbrali smo si štajerski Slovenci za geslo: vsestranska organizacija. Lep del našega ljudstva iz vseh slojev, iz vseh stanov in po vseh krajih naše lepe domovine je že organizovan. Z organizacijo se budi, kar vsakdo lahko opazuje, narodnost, širi se olika, procvetuje narodno gospodarstvo, skratka: ljudstvo se pripravlja na odločilen boj proti narodnemu nasprotniku. Da bi se to tem preje izvršilo, teži narod po nujnem sredstvu, katero bi ga otreslo tiste nesrečne odvisnosti, ki mu še veže roke in noge. Rešitve išče v umnem gospodarstvu. Tukaj jo bode gotovo našel, ako se povsod združi v gospodarske zadruge. Veselimo se torej lahko, ko vidimo, da zahteva ljudstvo, priprosto ljudstvo, organizacije na gospodarskem polju. Vsak pameten človek uvidi namreč, da kakor hitro smo gospodarji na lastnih nogah, ni se nam treba bati za obstanek na rodni zemlji, ker nam ne bo treba več iskati pomoči pri prijateljih, ki so navadno zelo dvomljive barve; ni se nam treba bati za naš mili jezik, ker bo pritisk in usiljevanje od narodnih nasprotnikov brezuspešno in bo zadelo vsled samozvesti na odločen upor. — Da mora tako priti, kadar preplavi narodna organizacija celi Spodnji Štajer v zapričetem duhu, je razvidno. Kakor se kaže, je prav sedaj najugodnejši čas za osnovanje novih zadrug, ko se družijo Slovenci in Nemčurji v falango — vsi pod eno zastavo z napisom: Smrt zadrugam. Ljudstvo to ve in vidi, zaupanje do takih mož gineva. Domoljubi! hitite med ljudstvo; ono je dovzetno za vaše nauke; ono išče rešitve v vas; nesite mu jo nemudoma, ker konar hitro da, dvakrat da. Prilika se nam ponuja, delati dela v korist celemu narodu.

V Zrečah pri Konjicah so se dne 17. novembra 1898 vršile občinske volitve. Ker je pa pet »Nemcev« propadlo, so se ti pritožili. Toda njihovi »razlogi« bili so ničevi. V Gradcu so jim pa vendar šli na roko ter so volitev razveljavili zavoljo tega, ker je volitveni razglas bil haje predolgo pribit na črnej tabli pri občinski pisarni. Nove volitve yršile so se dne 12. aprila 1899. Zopet so

»Nemci« propadli na vsej črti. Znovič so se štirje pritožili, češ, neka pooblastila so bila pisana s svinčnikom. Ničev razlog! Ali v Gradcu so gospodje modrejši. Zasledili so, da se je razpisilo volitveno za tri dni prehitro vzelo s črne table pri občinski pisarnici! Sedaj so volitve razpisane za 25. dan januarja, pa v razpisilu niso naznanjene ure, ob katerih bo se vršila volitev iz posameznih razredov. In preroki prerokujejo, da bo to nov razlog za razveljavljenje bodočih volitev v občinski odbor. Može! Pridite vsi na volišče!

Zabavni večer na korist škofovim zavodom priredi »Katoliško društvo za mladeniče« v Ljubljani v nedeljo 14. t. m. v dvorani »Rokodelskega doma« ob 6. uri zvečer.

Novo sodno poslopje dobi trg Marenberk. Tržanje na Muti pa se trudijo, da bi dobili sodišče iz Marenberga. Med Vuhredom in Marenbergom bodo gradili nov most čez Dravo.

Proti južni železnici. V seji dunajskega mestnega zastopa dne 5. t. m. je odbornik dr. Porzer vprašal župana, ali hoče storiti pri vladi potrebne korake, da se južna železnica podržavi. Prometne razmere na tej železnici so pod to upravo obžalovanja vredne. Župan dr. Lueger je odgovoril, da treba v tem smislu predložiti prošnjo železniškemu ministerstvu.

Poštni uradniki so te dni ne mali mučenci. V pogledu na novo vrednoto kronsko so dobili cele kupe naredeb. Nove znamke imajo staro obliko s spremenjenimi številkami. Vsled tega mora uradnik skrbno paziti, da se ne zmoti na škodo svojemu žepu.

Županom v Boljunu je bil zopet izvoljen narodnjak Jakob Buretič.

Goriški deželni zbor bode po poročilih nekaterih listov pričel svoja zborovanja februarja meseca. Ako bi bil nesklepčen, namerava ga vlada razpustiti.

„Los von Rom“ pred celjskim sodiščem. 8. t. m. sta se pred celjskim okrožnim sodiščem morala zagovarjati ključavničarski mojster Maks Benesch (!) in urednik »Deutsche Wacht« Oton Ambroschitsch radi prepovedanega razširjevanja protestantskih agitacijskih spisov. Hišna preiskava pri Beneschu je odkrila pri njem malo zalogo prepovedanih spisov. Ambroschitsch je v svojem listu naznanjal inozemsko tvrdko, pri kateri se dotične brošure dobe zastonj. Oba sta bila oproščena.

Stavka v Zagorju? Nad 4000 zagorskih premogarjev preti v kratkem ustaviti delo, ako delodajalec ne vsprejme njih zahtev glede povišanja plače, uvedbe osemurnega dela in izplačevanja vsakih štirinajst dni.

V Gradcu je včeraj 31letni paznik v kaznilnici Ig. Fleck ustrelil sebe in svojega eden in pol letnega otroka. Vzrok groznega dejanja so razne sekature.

Časovno znamenje bode v Ljubljani na našem ljubljanskem gradu. Poludnevni ur ne bode naznanjal strel, kakor se to po nekaterih drugih mestih godi, nego vsak dan nekaj minut pred poludnevom se bode prikazala na grajskem stolpu velika obla, ki bo točno ob 12. uri zopet zginila. Kdor torej ne bo vedel, kedaj bode poludne, moral bode čakati na to znamenje! Po pisarnah za tako opazovanje ne bo dosti časa, zato bodo to časovno znamenje hodili gledat le tisti, ki bodo imeli preveč časa.

Zdravje v Ljubljani od 31. decembra 1899 do 6. januarja 1900: Število novorojencev 18, mrtvorojencev 2, umrlih 27; med njimi za jetiko 5, za vnetjem sopilnih organov 1, vsled mrtvouda 1, vsled samomora 1, za različnimi boleznimi 19. Med njimi sta dva tujca in 7 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za ošpicami 1, za oslovskim kašljem 1, za vrtico 3.

Stare dopisnice po 2 kr. pošte odpravljajo še do dne 15. januarja, ne da bi bilo treba prilepiti dopolnitveno znamko za en helar.

Povozil je 9. t. m. popoldne v Trebnjem neki voznik učenko Ano Rus, ko se je vračala od popoldanske pouka. Konjsko kopito ji je zlomilo kost na desni nogi. Pred večjim poškodovanjem jo je obvaroval učitelj Pehani, ki jo je potegnil izpod voza.

Glavno zastopstvo za Kranjsko c. kr. priv. občne zavarovalnice »Assicurazioni Generali« v Trstu, katero je imela doslej tvrdka J. C. Mayer, prevzel je z dnem 1. januarja gospod J. N. Rüger ml., kateri je 9 let vodil pisarniški posel tega zavoda.

Srebrni novci po 5 kron pridejo v promet koncem meseca marca. V premerju bodo merili 36 mm, 7 mm več nego dosednji srebrni goldinarji. Na prvi strani bo podoba cesarjeva z navadnim opisom, na drugi strani pa državni orel, obdan s petimi ces. kronami, ki bodo mej seboj zvezane z lovorovim vencem. Nad orlom bo napis: Quinque Coronae, pod orlom letnica 1900, ob njenih straneh pa kratice: 5 Cor.

Hrvata v Afriki. Znana potnika po svetu, brata Štefan in Mirko Seljan iz Karlovca, sta sedaj podguvernerja v srednji Afriki. Kakor poročata svojemu bratu Dragotinu, potovala sta skozi Egipet v Abesinijo. S predavanjem in glasbo sta si toliko zaslužila, da sta mogla naprej. Prišla sta v Harar, prestolnico poglavarja Makonnen-a, kjer sta se sošla s francoskim poveljnikom Marchandom. Na dvoru abesinskega vladarja Menelika sta se soznala z ruskim grodom Leontijevom in nekaterimi Kozaki. Stopila sta sedaj za 2 leti v službo v provinciji Acquatorial, in sicer Mirko kot podguverner s 600 franki na mesec, a Štefan kot njegov namestnik s 400 franki.

Beda hrvatskih izselnikov. Pred meseci se je več hrvatskih delavcev odpeljalo v Egipet, kjer pa niso dobili nobenega zaslužka. Ko so porabili svoje novice, morali so se vrniti v domovino in nedavno so se na parniku »Semiramis« pripeljali na Reko.

Mažarska naselbina na Reki. Mažarski živelj se na Reki jako množi s pomočjo ogerske vlade in italijanskih kukavic. Pri vseh denarnih zavodih so namestili uradnike in sluge iz Mažarske; istotako naročajo delavce in posele iz obljubljenе dežele, kjer raste paprika. Zadnja dva meseca so pri železnici namestili 67 mažarskih družin. Da se mažarski živelj množi na Reki, dokazuje že to, da mažarski tednik »Magyar Tengerpart« od novega leta izhaja vsak dan. Na državni gimnaziji je poučni jezik mažarski istotako na trgovski, pomorski in meščanski šoli. Na ostalih ljudskih šolah je poučni jezik italijanski. Torej na vsem reškem teritorju ni nobene hrvaške šole, niti je hrvaščina učni predmet. Veroučitelji morajo otroke poučevati v materinskem jeziku, ker jih otroci sicer ne razumejo. In vender je na Reki po statistiki od 35.000 prebivalcev 13.000 Hrvatov.

Kače na Tirolskem. Tirolski deželni odbor plačuje po 30 kr. za pobite strupene kače. L. 1898 so ljudje odboru doposlali 1073 kač, od katerih je bilo 811 strupenih. Minolo leto je bilo doposlanih 833 kač, od teh 629 strupenih.

Sveti oče sam o sebi. Temešvarski škof Desevly je bil božične praznike v Rimu in v avdienci sprejet od sv. očeta. Škof pripoveduje, da mu je rekel sv. oče: »Dobro me poglej, sin moj; jaz nisem še popolnoma polomljen starec. Čutim se še dovolj močnega za vladanje in želim, da bi še mnogo dobrega storil za sv. cerkev«.

V Budimpešti je prestopil v katoliško cerkev višji kurator unitarijcev, bivši poslanec, sedaj veleposestnik Arpad Szentkiralyi s svojimi tremi sinovi — častniki. Ministerski predsednik Szell je pa v novoletnem govoru slavil liberalizem kot »dušo vsega razvoja v Ogerski«, dasi sam jako nestrpno vlada in prostosti ne pusti drugemu, nego svojim somišljenikom. Tako gresta vest in politika vsaka svojo pot.

Novi rabelj na Dunaju bo postal Alojzij Seyfrid, brat umrlega rablja. Star je 45 let in sedaj obeša ljudi po Bosni.

Ritualni umor? O skrivnostni smrti Marije Črvenke v Nachodu se sedaj poroča, da so dobili njeno truplo v vodi pri ondotni pivovarni. Čudno! Nekaj dni prej so natančno preiskali vse vodovje v Nachodu in okolici, a trupla ni bilo nikjer. V Nachodu se pojavljajo nemiri proti Židom.

Žene v parlamentu. V državi Idako v Severni Ameriki imajo od l. 1896 žene glasovalno pravico. S svojo agitacijo so spr-

vile v parlament doslej tri svoje zastopnice. Vse tri drž. poslanke so oženjene.

Vseučiliški vratar na Dunaju Iv. Woves je nagloma umrl v 62 letu svoje starosti. Njegova hči se je omožila s slovenskim novomeškim profesorjem.

Guvernanto obesili so 9. t. mes. v Londonu. Obešeni guvernanti je bilo ime Louisa Masset. Dolžili so jo, da je umorila njej v skrb izročnega otroka. Ves čas je zatrjevala svojo nedolžnost. Angleške dame so poslale na kraljico petico za pomiloščenje, toda kraljica je petico zavrnila.

Lucoheni je zapustil samotni zapor jetnišnice v Genfu, v katerem je bil nad jedno leto. Poslali so ga v delavnico jetnišnice, kjer skupno z drugimi kaznjenci opravlja razna dela. Ravnatelj pravi, da je »priden«.

„Naša straža“.

Kot ustanovniki so pristopili, oziroma nadaljne obroke vplačali: Presvetli knez in škof dr. A. B. Jeglič 100 K; Fran Kadunc, župnik v Krašnji (II) 10 K; Blazij Grča, deželni poslanec v Sempasu (II) 10 K; Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polji 20 K; Anton Notar, ekspozit v Plavji (p. Zauke pri Trstu) 10 K; dr. Juro Hrašovec, advokat v Celji (II) 10 K; Anton Jamnik, župnik v Sorici 10 K; Jurij Rozman, župnik v Rakičini 16 K; František Rebolj, duhovnik, deset kron; Vatroslav Zaplotnik, bogoslovec (II) 10 K; Marko Vales, kurat v Branici (p. Štanjel na Krasu) (II) 10 K; J. Meško, kanonik pri sv. Lovrencu v Slov. Goricah 10 K; Janez Bizjan, dekan v Moravčah (II) 10 K; dr. Janez Svetina, profesor v Ljubljani (II) 10 K; dr. J. Rybač, odvetnik v Trstu (I. in II.) 20 K; »Kat. slov. polit. društvo« za radovljiški okraj 30 K; »Kat. tiskovno društvo« v Ljubljani (II) 10 K; Ivan Koruza, župnik v Klani (II) 10 K.

Kot letniki: S. Gregorič v Breginju (za 2 leti) 2 K; Fran Pešec, župnik v Robu 4 K; Josip Sicherl, organist v Žužemberku 1 K; Jožef Pirš, posestnik v Mozirju 1 K; Anica Stuler v Mozirju 1 K; Milko Šašel, župnik v Šmarji pri Kopru 4 K; Mihael Saje, župnik v Štangi 2 K; Jožef Potokar, kapelan v Trzihu 2 K; Anton Šibal, župnik na Teharjih 1 K; J. M. Kržišnik, kapelan na Teharjih 1 K; Lovro Šah, nadučitelj na Teharjih 1 K; Andrej Presker, obč. tajnik na Teharjih 1 K; Jožef Šusteršič, krčmar na Teharjih 1 K; Jožef Pečnak, posestnik vile na Teharjih 1 K; Ivan Pišek, krčmar na Teharjih 1 K; Iz. Cajhen, krčmar na Teharjih 1 K; M. Zalenkovšek, uradnik v Celji 1 K; Jakob Omladič v Celju 1 K; Jakob Pold, posestnikov sin v Gorjah 1 K; Ivan Čast, posestnik pri sv. Františku Ks. (Štaj.) 1 K; Val. Šumah, župnik v Smihelju nad Pliberkom 4 K; Franc Lakmayr, župnik pri sv. Joštu 2 K; Alojzij Kummer, župnik v pok. v Stari Loki 1 K; Blaže Pravst v Trzihu 4 K; Franc Jaklič, učitelj v Dobrepoljah 2 K; Gregor Slibar, župnik v Rudniku 2 K; V. Pelc, tajnik »Ljudske posojilnice« 1 K; Franc Heric, cand. iur. v Pragi 1 K; Piepelec Jožef, kapelan pri sv. Miklavžu 2 K; Mikl Vekoslav, trgovec v Ormožu 1 K; dr. Omulec, advokat v Ormožu 2 K; Gartner Franc, kapelan v Ormožu 2 K; J. Stanovnik, posestnik v Horjulu 4 K; Ivan Sakser, župnik v Hotedršici 2 K; Jožef Abram, kapelan v Bocu 2 K; Anton Žgur, župnik v Hrenovicah 2 K; J. Ažman, deželni poslanec 4 K; Fort. Lužar, učitelj v Izlakah pri Zagorju 1 K; Ljublj. bogoslovci: Bogoslovci iz IV. leta. Po 1 K: Barle Ivan, Bešter Ivan, Čerin Karol, Čop Anton, Gnidovec František, Janc Peter, Kralj František, Kolbezen Leopold, Legat Evgen, Majdič František, Očepek Josip, Plahutnik Ivan, Pravhar Jože, Rebol František, Sever Josip, Skubic Anton, Sušnik Matej, Trškan Štefan, Zaplotnik Ivan, Zorko František. — Iz III. leta. Po 1 K: Cuderman Josip, Erjavec Ivan, Gabršek František, Kalan Jakob, Kogovšek Mihael, Lombar Anton, Lomšek Ivan, Merkun Anton, Okorn Matija, Pavlin Andrej, Razboršek Jakob, Sever France, Sparovec František, Vidmar Franc, Volje Alojzij. — Iz II. leta. Po 1 K: Bree Ivan, Čuk K., Grivec František, Gross Karol, Kimovec Fr., Klemenc Ivan, Lah Lovrenc, Magajna And., Marenčič Ivan, Merhar Alojzij, Perko Pavel, Prijatelj Ivan, Rakovec František, Sitar Zdr., Skulj František, Tomelj Anton, Volje Jak., Vrhovec František. — Na novo pristopivši bogoslovci: Iz IV. leta: Zabret Valent, 1 K. Iz III. leta: Miklavčič Janez 1 K. Iz II. leta: po 1 K: Pavšič František, Podlipnik Josip, Zevnik Mihael. Iz I. leta: po 1 K: Ahacič Matevž, Cepuder Rudolf, Černe Leop., Dobnikar František, Drole Martin, Gostiša Jož., Jelenc Alojzij, Jovan Ivan, Kmet Mih., Količič Jožef, Marolt Vincenc, Nikuš Ivan, Natlačen Peter, Pečarič Martin, Pirc Jož., Podlogar Leopold, Premrl Stanko, Stržaj Franc., Strajhar Ivan, Stular Martin, Vovko František.

Darovi: Ivan Baloh, kapelan v Kostanjevici, 2 K; dr. Poček v proslavo dr. Jenka 5 K; neimenovan iz Mengša 2 K; J. Karba 2 K; neimenovan 1 K; dr. Ivan Tavčar kot zastopnik Friderika Malovrha izročil svoto, dogovorjeno pri porotni obravnavi dne 9. decembra 1899, 200 K; omizje pri Bobenčku za obmejne brate 8 K. — Prisrčna hvala vsem blagim darovalcem! Naj bi novo leto vzbudilo »Naši straži« veliko število novih!

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj, 11. januv. Razgovori glede nove vlade se še vedno nadaljujejo. Koerber se je razgovarjal s posl. Prade-jem in Kathrein-om. — Načelniki več desniških klubov so se posvetovali včeraj; navzoči so bili Dipauli, Kathrein, Ebenhoch, Kaizl in Jedrzejovicz.

Dunaj, 11. januv. Avstrijska delegacija je včeraj vsprejela vojni redni proračun ter resolucijo del. Funkeja glede ceneje prodaje smodnika za streljanje proti toči. Prihodnja seja je jutri.

Zader, 11. jan. (C. B.) Pri dopolnilni volitvi za deželni zbor je bil v Dubrovniku izvoljen pristaš hrvatsko-narodne stranke notar Katić.

Vojska v Južni Afriki.

Angleški vojni poročevalci še vedno trdovratno molče. Z znamenito Whitejevo »zmago« nad Buri pri Ladysmithu, kjer je ujel kar 500 mož, je naenkrat vse potihnilo, niti običajnih strelav na burske utrdbe pri Colensu ni čuti več. Da ta molk ni ugoden za stanje angleške armade, je več ko gotovo, ker bi sicer brzajav noč in dan poročal o hrabrih činih angleških generalov.

Včeraj je po poročilih angleških listov došel v Kapstadt novi vrhovni poveljnik Roberts, ki se v malo dneh poda na jedno sedanjih južno-afriških bojišč. Našel bo mož skrajno žalostne razmere, katerih ne bi mogel zboljšati, ko bi dovedel seboj tudi več tisoč vojakov. Vse dosedanje voditelje bo našel v zagati, iz katere jih ne more nihče rešiti, ker ni na razpolago potrebnih močij. Na potu je sicer še nekaj sto mož, a predno ti dospo, bodo Buri že gotovi z dosedanjimi.

Zelo zanimivo je, kako sodbo izrekajo mnogi nemški listi o znanem burskem napadu na Ladysmith. Pravijo namreč, in to je prav verjetno, da imamo tu opraviti z običajno angleško — tiskovno napako in da je le White še enkrat hotel poskusiti svojo srečo in pobegniti iz zagate, kajti skoro neumevno je, da bi hoteli storiti Buri tak korak, ki je navadno združen z velikimi žrtvami.

Vedno večje preglavice provzroča Angležem vstaja v kap-koloniji. Ondotno vojaštvo in policija, kar je je se lojalne, mora noč in dan z nabitimi puškami stati na straži.

Berolin, 11. jan. Vlada je prejela Salisburyjev odgovor glede zaplembe ladij. Iz vsebine je posneti, da se zadeva v kratkem povoljno poravnava.

Berolin, 11. januv. Poštni parnik »Herzog« so angleška oblastva v Durbanu proglasila prostim.

Berolin, 11. jan. Na sedaj oproščenem parniku »Herzog« se nahajata baje dva avstrijska častnika, katerih jeden, nadporočnik Mayer, vstopi kot major v bursko armado.

London, 11. jan. Iz Molteno brzojavljajo 8. t. m., da so Buri dobro zasedli Stromberg. Angleži skušajo rešiti svojo zalogo iz Molteno.

London, 11. januarja. Po poročilu lista »Chronicle« so izgubili dosedaj Angleži 6791 mož, mej temi so jih 2166 Buri odvedli v Pretorijo.

London, 11. januv. Vojna uprava je naročila pri tvrdki Vickers & Maxim toliko topov, kolikor jih more zgotoviti. — Tudi Kruppova tovarna v Essenu izdeljuje topove za Angleže.

Zaročenca.

(I. promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni, prevél I. B.—č.

(Dalje.)

„Ali ne bote tiho? Ali je sedaj čas za take neslanosti?“

„Dovolj! Premišljevali bodete o tem po noči; do tedaj si pa nikar ne belite glave in izpodkopavajte zdravja! Zagriznite nekoliko...“

„Jaz bodem premišljeval“, odgovori don Abbondio mrmraje, „seveda, jaz bodem premišljeval, jaz sam moram premišljevali.“ Potem vstane nadaljujoč: „ničesar ne bom jedel, ničesar; ne diši mi. Vem, vem, da moram jaz o tem premišljevali. Toda meni, pa ravno meni se je moralo to zgoditi!“

„Popijte pa vsaj še to-le kapljo“, reče Perpetua in natoči. „Saj veste, da vam to vino vselej popravi želodec.“

„Ej, kaj še, kaj še.“

Nato vzame svetilko ter mrmra: „Kaj je to majhna sitnost! In meni poštenjaku! Kaj bo jutri!“ Tarnaje odide v spalnico. Na pragu se obrne proti Perpetui, dene prst na usta in reče tiho in svečano: „Za božjo voljo!“ ter izgine.

Drugo poglavje.

Pravijo, da je princ Condè prav dobro spal v noči pred onim imenitnim dnevom pri Rocroi: Bil je do cela utrujen, po drugi strani pa je dal že potrebna povelja in došlo vse, kaj se zgodi drugi dan.

Don Abbondio pa ni vedel drugega, nego da bo prihodnji dan vojska; radi tega je skoro celó noč plašno prevdarjal sem ter tja. Da bi se ne brigal za malopridne grožnje in pretenje, da bi vse eno sklenil zakon, tega si še misliti ni drznil. Zaupati dogodek Lorenzu in ž njegovo pomočjo poiskati kako sredstvo... Bog ne daj! „Držite jezik za zobmi, sicer...“ je dejal jeden izmej lopovov. Ko je don Abbondio brečal po glavi ta »sicer«, — kesal se je celó, da je o stvari govoril s Perpetuo, nikar pa, da bi mu bilo na mislih ne zmeniti se za tako povelje. Ubežati? Kam? In potem! Kolike zmešnjave in kaka odgovornost. Pri vsakem naklepu, ki ga je zavrgel, obrnil se je ubogi mož v postelji. Še najboljše ali vsaj najslabše se mu je zdelo, odlašati s poroko in Lorenza voditi za nos. Ravno se je domislil, da je samó še par dni do časa, ko bodo ženitovanja prepovedana. „In ako mi bo mogoče, teh par dni fanta ustavljati imam potem dva meseca mir; in v dveh mesecih se lahko zgodé velike reči.“ — Prevdarjal je pretveze, katere bi porabil. Če tudi se mu niso zdele posebno trdne, vendar se je pomiril z mislijo, da bode precej za-legal njegov vglad in da mu bodo pri nevednem dečaku pomagale njegove stare skušnje. — „Bodemo videli“, dejal je sam pri sebi, „on misli na svojo izvoljenko, jaz pa moram skrbeti za svojo kožo. Meni se gre za največ, ne gledé na to, da sem jaz tudi previdnejši. Dragi sinko, če čutiš ogenj v sebi, ne vem kaj reči; a jaz se ne podam v nevarnost.“ Ko se je po teh premišljevanjih nekam umiril, zatislil je nekoliko oči. Toda kakšno spanje! kakšne sanje! Bravi, don Rodrigo, Renzo, stezé, pečine, beg, zasledovanje, krik, pok.

Bridek trenotek je, kadar se človek vzbudi po kaki neizgodi, v pasti. Jedva se duh zavé, že se uživi v enakomernost prejšnjega, mirnega življenja; toda misel na novi položaj se mu odurno postavi nasproti. Pri tem trenotnem primerjanju pa se še oživi nejevolja. Don Abbondio je ta trenotek občutil bridko, ponovil je vse svoje nočne načrte, vglobil se v nje, jih še bolje uredil, potem pa je vstal in pričakoval Renza s strahom, ob jednem pa tudi nepotrpežljivo.

Lorenzo ali kakor so mu splošno dejali, Renzo, ni dal dolgo na-se čakati. Jedva se mu je zdela ura ugodna zato, da se brez obzirov lahko pokaže kuratu, odrine jo veselo in jadrno kot mladenič dvajsetih let, ki se bode še isti dan poročil z izvoljenko svojega srca. Uže od mladih nog ni imel roditeljev in je bil svilotkalec, ker to roko-delstvo je bilo skoro da dedno v njegovi rodu. Ta zaslužek je bil v prejšnjih časih zelo dobiten, takrat pa je uže propadal, vendar ne tako zelo, da bi se ne mogel ročen delavec pošteno preživiti. Dela je bilo od dne do dne manj; toda radi nepretrganega izseljevanja delavcev, katere so vlekli v so-sedne deželice obljube, predprave in velike mezde, bilo je dovolj dela za one, ki so ostali doma. Razven tega je imel Renzo tudi majhno zemljišče, katero je po poslih pa tudi sam obdeloval, kadar je kolovrat po-

čival. Lahko rečemo tedaj, da je bil Renzo za svoje razmere premožen. Dasi je ono leto bila letina bolj slabejša od prejšnjih in se je jela oglašati tudi že druginja, vendar je naš junak, ki je postal prav varčen gospodar, odkar se je bil zagledal v Lucio, bil z vsem preskrbljen ter se mu ni bilo treba boriti z lakoto. Prišel je pred kurata v veliki gali, s pisanimi peresi na pokrivalu; bodalce z lepim držajem je imel vtaknjeno v hlačni žep, držal se je svečano, ob jednem pa tudi drzno kakor so bili sploh tedaj tudi mirni ljudje. Hladni in skrivnostni sprejem don Abbondijev se je razločeval zeló od mladostnega in odločnega vedenja našega junaka. — Pa ne da bi mu bilo prišlo kaj v glavo, ugibal je Renzo sam mej sabo, potem pa dejal: „Prišel sem vprašat, gospod kurat, ob kateri uri vam je najbolj prav, da pri-demo v cerkev.“

„Kateri dan imate v mislih?“

„Kako? Kateri dan? Ali se ne spominjate, da smo se zmenili za danes?“

„Danes?“ odvrne don Abbondio, kakor bi prvič slišal o tem. „Danes, danes... po-trpeti morate, danes ne morem.“

„Danes ne morete? Kaj se je zgodilo?“

„Pred vsem se ne počutim dobro, vi-dite.“

„Zalim; toda kar imate pri tem opraviti, je vendar storjeno tako hitro in tako brez vsega napora...“

„In pótlej, pótlej, pótlej...“

„In pótlej, kaj?“

„In pótlej so sitnosti.“

„Sitnosti? Kakšne sitnosti? naj bi bile?“

„Moral bi biti na mojem mestu, da bi videli, kakšne sitnosti so pri teh stvareh, koliko odgovornosti imamo. Jaz sem pre-mehak, ne mislim na drugo, kakor da od-stranim vse zapreke, da vse olajšam, da drugim strežem, pri tem pa zanemarjam svojo dolžnost; potem me pa doleté očitanja in še kaj hujšega.“

„Toda, za Boga, ne mučite me tako ter mi naravnost povejte, kaj je!“

„Ali veste, koliko in kakšni obredi so potrebni, da se sklene zakon po predpisih?“

(Dalje prih.)

Umrli so:

8. januarja. Terezija Kos, usmiljenka, 37 let; Kongresni trg 17, jetika.

V bolnišnici:

6. januarja. Marija Golob, poljska delavka, 71 let, plućnica.

7. januarja. Andrej Smerdo, cestar, 62 let, vsled raka.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 10. januarja 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . gl.	7.93	do gl.	7.94
Rž za pomlad . . .	6.73	»	6.74
Tursica za maj-junij	5.23	»	5.24
Oves za pomlad . .	5.33	»	5.34

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas op- zovanja	Stanje bore- metra v mm.	Tempe- ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah v mm.
10	9. zveč.	134.9	-1.4	sr. jvzh.	oblačno	
11	7. zjutr.	35.5	-3.9	sr. jvzh.	sneg	1.2
	2. popol.	735.6	-1.8	sr. jug.		

Srednja večerajšnja temperatura 0.0°, normale: -2.7°.

Šivalnih strojev tovarn. zaloga

Ivana Jax-a

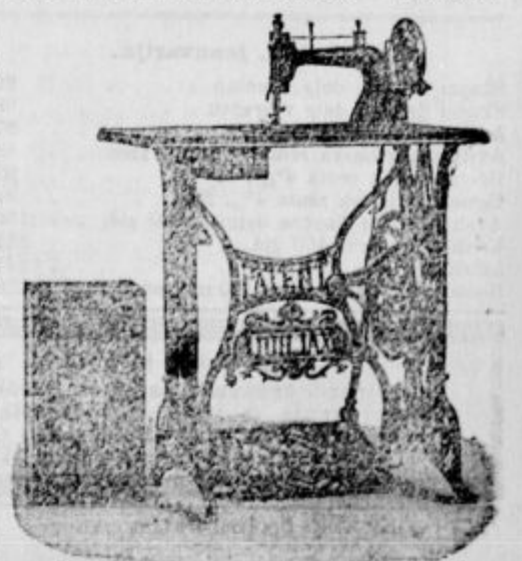
v Ljubljani, Dunajska cesta 13

priporoča svoje pripoznano najboljšo

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe. 712 20-20

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

C. kr. priv. občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali

v Trstu,
ustanovljena leta 1831.

Družbin zaklad za jamčenje znaša nad 153 milijonov kron.

Tvrdka J. C. Mayer, katera je imela dolgo vrsto let glavno zastopstvo za Kranjsko c. kr. priv. občne zavarovalnice, **odložila** je to zastopstvo z dnem 1. januarija t. l.

Kot tajnik in voditelj tega glavnega zastopstva imenoval se je vsled predloga gospoda J. C. Mayer-ja gospod

J. N. RÖGER ml.,

kateri je doslej oskrboval posel glavnega zastopa pod vodstvom tvrdke J. C. Mayer.

Centralno ravnateljstvo.

36 3-1

Zahvala.

38 1-1

Podpisano predsedništvo združenih odborov šentpeterske moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani spolnuje tem potom svojo preprijetno dolžnost, da se najiskreneje in najsrdneje zahvaljuje vsem onim, kateri so na katerikoli način pripomogli, da se je podružnična veselica dne 7. t. m. na tako veličasten in sijajen način izvršila.

Posebno zahvalo se pa čuti dolžno izrekati slav. telovadnemu društvu »Sokola« za preprijazno prepustitev telovadne dvorane; slavnemu slovenskemu trgovskemu pevskeemu društvu in slavnemu četverospetu »Ilirija« za izborni in prekrasno petje, vsem blagim darovalcem prelepih darov, vsem blagorodnim gospodičnam za posebno marljivost pri razprodajanju kuvertov, sploh vsem velečastitim damam in gospodom, kateri so s svojo prisotnostjo našo veselico počastili, ter se v tako ogromnem številu odzvali izreku, katerega ste podružnici postavili na čelo vabilu: »Mal položi dar, domu na altar!«

V Ljubljani, dne 10. januarija 1900.

Vera Slajmer, predsednica. Martin Malenšek, predsednik.

Štedilno lešilo za tla (Schneider & Co. na Dunaji) je najcenejše in najpripravnejše sredstvo za domačo porabo pri leštenju parketnih lužnih in ličilnih tal, se posuši tekom jedne ure. Dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiškanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 8 11-9

Vljudno naznanjam, da sem z današnjim dnem otvoril

brivnico

v Volfvih ulicah št. 6

ter se priporočam častiti duhovščini in slavnemu občinstvu za obilni obisk.

Velespoštovanjem 18 (3-2)

A. Bizjak,
brivec.

Vabilo

k

I. občnemu zboru

kmetijskega društva na Studencu-Igu

ki se vrši

dne 28. januarija 1900

popoldne po službi božji

v spodnjih prostorih lastne hiše.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Prememba pravil.
3. Volitev po žrebu izstopivših udov načelstva.
4. Volitev nadzorništva in razsodništva.
5. Nasveti.

Na Studencu-Igu, 10. jan. 1900.

32 1-1

Načelstvo.

V eni najlepših vasi na Gorenjskem je lepo, zlasti za kakega umirovljenega duhovnika pripravo

stanovanje

takoj oddati. Pošta v hiši, železnica in večje mesto čisto blizu, vas okrožena z lepimi gozdi, in živi se po ceni. 29 2-1

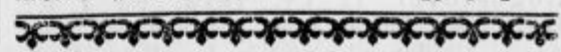
Naslov pové upravništvo »Slovenca«.

Hiša na prodaj!

Hiša, sredi mesta, na lepem prostoru, v tri nadstropja in z dvema prostornima prodajalnicama, se iz lastne roke takoj pod ugodnimi pogoji **prodá.**

Natančneje pové iz prijaznosti upravništvo »Slovenca«. 26 3-2

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in 984 9 razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I., Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20.000.000 K.

Reservni zaklad nad 7.500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benešavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dne 11. januarija.

Skupni državni dolg v notah	99.-
Skupni državni dolg v srebru	98-80
Avstrijska zlata renta 4%	97-90
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	98-95
Ogerska zlata renta 4%	97-90
Ogerska krona renta 4%, 200	94-90
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	130-40
Kreditne delnice, 160 gld.	233-80
London vista	242-35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj	118-25

Dne 10. januarija

20 mark	23-66
20 frankov (napoleonidor)	19-19
Italijanski bankovci	89-60
C. kr. cekini	11-42
3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	159-50
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158-25
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	200-50
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97-80
Tisine srečke 4%, 100 gld.	137-25
Dunavske vravnave srečke 5%	257-50

Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	107-50
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96.-
Prioritetne obveznice državne železnice	88-50
južne železnice 3%	70.-
južne železnice 5%	99-75
dolenjskih železnice 4%	99-50
Kreditne srečke, 100 gld.	392.-
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	330.-
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	41.-
Ogerskega	5
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	13-20
Rudolfove srečke, 10 gld.	55.-

Salmove srečke, 40 gld.	176.-
St. Genois srečke, 40 gld.	175.-
Waldsteinove srečke, 20 gld.	180.-
Ljubljanske srečke	-
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	124-50
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	286-50
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	77-50
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	25-35
Splošna avstrijska stavbinska družba	100.-
Montanska družba avstr. plan.	273-75
Trbovaljska premogarska družba, 70 gld.	296.-
Papirnih rubljev 100	254-50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjalnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.